

Sygn. akt IV U 1248/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 kwietnia 2014r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Katarzyna Antoniak
Protokolant	st. sekr. sądowy Iwona Chojecka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 17 kwietnia 2014r. w S.

odwołania J. R.

od decyzji Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Likwidatora Funduszu Alimentacyjnego

z dnia 6 września 2013 r. nr (...),(...)

w sprawie J. R.

przeciwko Prezesowi Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Likwidatorowi Funduszu Alimentacyjnego

o umorzenie należności likwidowanego Funduszu Alimentacyjnego

oddala odwołanie.

Sygn. akt: IV U 1248/13 **UZASADNIENIE**

Decyzją z 6 września 2013r. oznaczoną numerem (...) znak: (...)dyrektor Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. działając z upoważnienia likwidatora funduszu alimentacyjnego na podstawie art.68 ust.1 w zw. z art.63 ust.3 i 4 ustawy z 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych odmówił umorzenia należności J. R. wobec likwidowanego funduszu alimentacyjnego z tytułu wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz 5% opłaty na pokrycie kosztów związanych z działalnością funduszu za okres od 1 września 1992r. do 31 sierpnia 1999r. w łącznej kwocie 5.147,25 złotych. W uzasadnieniu powyższej decyzji wskazano m.in., że w sprawie nie zachodzą szczególnie uzasadnione okoliczności przemawiające za umorzeniem należności. Dłużnik otrzymuje bowiem świadczenie rentowe z KRUS oraz zasiłek pielęgnacyjny, nie posiada innych zobowiązań finansowych, a na mocy układu ratalnego zawartego w 2012r. dokonuje regularnych wpłat na poczet zadłużenia w wysokości po 150 złotych miesięcznie.

Odwołanie od w/w decyzji złożył J. R. wnosząc o jej zmianę i umorzenie należności wobec likwidowanego funduszu alimentacyjnego. W uzasadnieniu odwołania skarżący wskazał, że pomimo zawartego układu ratalnego nie jest w stanie wywiązywać się z obowiązku dokonywania wpłat, a to z powodu pogorszenia sytuacji zdrowotnej. Pozostaje on pod opieką poradni neurologicznej, wymaga stałej opieki lekarskiej i pomocy osób trzecich. Z powodu złego stanu zdrowia ponosi duże koszty leczenia, w tym zakupu leków oraz koszty dojazdów do lekarzy w W., S. i S.. Oprócz tego ponosi wydatki na zakup żywności, opału i odzieży oraz na opłaty za energię elektryczną i wodę. Wydatki te pochłaniają cały jego dochód i nie jest w stanie regulować zobowiązań wobec funduszu (odwołanie k.1).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie powołując się na przepisy prawa i uzasadnienie zawarte w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji (odpowiedź organu rentowego na odwołanie k.4).

Sąd ustalił, co następuje:

J. R. posiada zadłużenie wobec likwidowanego funduszu alimentacyjnego z tytułu wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego na rzecz dzieci wymienionego za okres od 1 września 1992r. do 31 sierpnia 1999r. (okoliczność niesporna).

W dniu 23 lipca 2013r. wpłynął do likwidatora funduszu alimentacyjnego (z upoważnienia którego działał dyrektor Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.) wniosek skarżącego o umorzenie należności wobec likwidowanego funduszu alimentacyjnego za w/w okres w kwocie 5.147,25 złotych motywowany trudną sytuacją zdrowotną i materialną uniemożliwiającą spłatę zadłużenia (wniosek o umorzenie należności z 23 lipca 2013r. k.1 akt organu rentowego).

Zaskarżoną decyzją z 6 września 2013r. odmówiono skarżącemu umorzenia należności wobec likwidowanego funduszu alimentacyjnego za okres od 1 września 1992r. do 31 sierpnia 1999r. w łącznej kwocie 5.147,25 złotych wskazując, że dłużnik posiada stałe źródło dochodu, z którego regularnie spłaca zadłużenie w ramach układu ratalnego zawartego w 2012r. uiszczając co miesiąc 150 złotych miesięcznie. Ponadto nie posiada on zobowiązań wobec innych wierzycieli (zaskarżona decyzja z 6 września 2013r. k.16-17 akt organu rentowego).

Skarżący J. R. ma 63 lata. Zamieszkuje w miejscowości R. gmina K. powiat (...). Skarżący jest osobą rozwiedzioną, nie posiada żadnych osób na utrzymaniu. Zamieszkuje w drewnianym budynku mieszkalnym wraz z rodzicami będącymi emerytami i osobami w podeszłym wieku. W tym samym budynku (z oddzielnym wejściem) mieszka brat J. R.. Skarżący jest współwłaścicielem w udziale 1/3 części nieruchomości zabudowanej budynkiem mieszkalnym. Innych nieruchomości nie posiada. Nie posiada również majątku ruchomego znacznej wartości. Skarżący pobiera rentę rolniczą w wysokości około 865 złotych miesięcznie oraz zasiłek pielęgnacyjny z tytułu orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności w wysokości 153 złotych miesięcznie. Łączny miesięczny dochód skarżącego przekracza nieznacznie 1.000 złotych. Skarżący cierpi na schorzenia natury neurologicznej w związku z przebytymi udarami mózgu, a także na nadciśnienie tętnicze, przewlekłe zapalenie żołądka i dwunastnicy. Pierwszy udar mózgu skarżący przeszedł w 2007r. W 2013r. skarżący przeszedł drugi udar. Został wówczas odwieziony karetką do szpitala, ale po kilkugodzinnym pobycie wypisano go do domu. W związku z tymi schorzeniami skarżący ma problemy z poruszaniem się – chodzi o lasce. Skarżący pozostaje pod opieką lekarza neurologa i lekarza rodzinnego. Miesięcznie wydaje na leki od 150 do 200 złotych. Oprócz tego ponosi koszty dojazdu do lekarza neurologa w S. raz w miesiącu. Wynajmuje wówczas samochód z kierowcą. Skarżący prowadzi gospodarstwo domowe wspólnie z rodzicami. Miesięczny rachunek za energię elektryczną wynosi około 100 złotych. Do innych wydatków należy zakup opału oraz butli z gazem, której koszt wynosi 50 złotych na miesiąc. Skarżący nie posiada zobowiązań finansowych wobec innych podmiotów. Nie korzysta z pomocy społecznej (decyzja z 12 stycznia 2012r. o przyznaniu zasiłku pielęgnacyjnego i decyzja z 20 marca 2013r. o przeliczeniu renty k.6-7 akt organu rentowego, zaświadczenie o stanie zdrowia ubezpieczonego z 16 kwietnia 2014r. i faktura za zakup leków z 28 marca 2014r. - w kopercie na k.10 akt sprawy, zeznania skarżącego k.11v-12 – nagranie od minuty 2 do 23).

Na mocy decyzji nr (...) z 28 lutego 2012r. skarżący zawarł układ ratalny w sprawie spłaty zadłużenia wobec likwidowanego funduszu alimentacyjnego na okres od marca 2012r. do maja 2016r., w ramach którego miesięczna rata ustalona została na kwotę 150 złotych. Skarżący wywiązuje się z zawartego układu dokonując co miesiąc wpłaty w ustalonej kwocie 150 złotych. Ostatniej wpłaty – wg stanu datę orzekania, dokonał w dniu 28 marca 2014r. (wniosek o umorzenie należności k.12 akt organu rentowego, dowód wpłaty kwoty 150 złotych na poczet zadłużenia w dniu 28 marca 2014r. - w kopercie na k.10 akt sprawy, zeznania skarżącego k.11v-12 – nagranie od minuty 9).

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie J. R. podlegało oddaleniu.

Zgodnie z art.68 ust.1 ustawy z 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2006r. Nr 139, poz.992 ze zm.) w szczególnie uzasadnionych przypadkach związanych z sytuacją zdrowotną lub rodzinną osoby, przeciwko której jest prowadzona egzekucja alimentów lub osoby zobowiązanej do zwrotu bezpodstawnie pobranych świadczeń z funduszu, likwidator może umorzyć, rozłożyć na raty lub odroczyć termin płatności należności likwidowanego funduszu z tytułu wypłaconych lub bezpodstawnie pobranych świadczeń z funduszu. Ustawa nie określa, co należy rozumieć przez szczególnie uzasadnione przypadki związane z sytuacją zdrowotną lub rodzinną osoby, przeciwko której jest prowadzona egzekucja alimentów pozostawiając tę kwestię do oceny w świetle okoliczności konkretnej sprawy. W orzecznictwie Sądu Najwyższego i sądów powszechnych wypracowane zostały jednak poglądy co do wykładni powyższego sformułowania. I tak przykładowo Sąd Najwyższy w wyroku z 10 listopada 2010r. w sprawie I UK 119/10 (Lex nr 686798) stwierdził m.in., że o szczególnie uzasadnionych przypadkach można mówić w sytuacjach losowych lub nadzwyczajnych powodujących, że zobowiązany alimentacyjnie nie jest w stanie na bieżąco ani w dającej się przewidzieć perspektywie regulować obarczających go zaległości bez uszczerbku dla jego zdrowia, a ponadto, że nie zachodzą podstawy do umorzenia należności wobec funduszu alimentacyjnego, jeżeli alimentacyjnie zobowiązany posiada realne możliwości choćby częściowej lub rozłożonej w czasie spłaty długów alimentacyjnych. Z kolei Sąd Apelacyjny w Gdańsku w wyroku z 18 stycznia 2013r. w sprawie III AUa 1201/12 (Lex nr 1293589) stwierdził, że przez szczególnie uzasadnione wypadki należy rozumieć pewne wyjątkowe, nietypowe, czy nawet bardzo nietypowe okoliczności powstałe w wyniku wypadku losowego, niezależnego od zobowiązanego, w następstwie których jego sytuacja uległa takiemu pogorszeniu, że nie jest on w stanie na bieżąco spłacać swoich należności, a nadto nie ma perspektywy poprawy i zmiany tej sytuacji. Sąd Okręgowy podziela w całości powyższe poglądy.

W niniejszej sprawie J. R. wnosił o umorzenie należności wobec likwidowanego funduszu alimentacyjnego wskazując, że z uwagi na zły stan zdrowia będący następstwem w szczególności przebytych udarów mózgu, z których drugi przeszedł w 2013r., nie jest w stanie regulować ciężących na nim zobowiązań z tytułu wypłaconych świadczeń alimentacyjnych. Podnosił, że z uzyskiwanych dochodów musi pokrywać koszty leczenia i dojazdów do lekarzy, przez co nie jest w stanie uiszczać rat ustalonych w układzie ratalnym. Analizując okoliczności sprawy Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, że sytuacja zdrowotna i materialna J. R. jest trudna. Skarżący cierpi na szereg schorzeń, które czynią go osobą całkowicie niezdolną do pracy, a ponadto z uwagi na trudności w poruszaniu się wymaga pomocy innych osób m.in. w dojeździe na wizyty lekarskie. Bezsporne jest również to, że skarżący ponosi dość wysokie koszty leczenia, w tym zakupu leków. Miesięczne wydatki na leki szacuje na kwotę około 150-200 złotych, a do tego dochodzą jeszcze koszty dojazdów do lekarza. Mimo to nie można uznać, że w sprawie zachodzi szczególnie uzasadniony przypadek powodujący, że skarżący nie jest w stanie w dłuższej perspektywie czasowej spłacać swoich należności wobec funduszu alimentacyjnego. Skarżący dysponuje niewysokim, ale stałym dochodem w postaci świadczenia rentowego w wysokości około 865 złotych miesięcznie (wg stanu na datę wystąpienia z wnioskiem), nie licząc zasiłku pielęgnacyjnego w wysokości około 150 złotych miesięcznie. Na mocy układu ratalnego zawartego w 2012r. skarżący uiszcza tytułem spłaty należności po 150 złotych miesięcznie, przy czym jak wynika z powyższych ustaleń faktycznych skarżący regularnie uiszcza miesięczne raty i w chwili obecnej układ ratalny - zawarty na okres od marca 2012r. do maja 2016r. - został w połowie zrealizowany. Nie ulega wątpliwości, że po uiszczeniu miesięcznej raty tytułem spłaty należności skarżący dysponuje mniejszą kwotą na zaspokojenie własnych potrzeb. Zauważyć jednak należy, że J. R. nie posiada innych osób na utrzymaniu, a także innych zobowiązań finansowych. Ponadto prowadzi wspólne gospodarstwo domowe z rodzicami, którzy posiadają własne świadczenia emerytalne i w zakresie wydatków na opłaty za media, zakup butli z gazem, czy zakup opału na zimę te koszty te rozkładają się na wszystkich domowników.

Mając na uwadze całokształt powyższych okoliczności Sąd uznał, że odwołanie J. R. nie zasługuje na uwzględnienie i dlatego na podstawie art.477.14§1 kpc odwołanie to oddalił.